

(ร่าง)

แนวปฏิบัติที่ดี เรื่อง “การปฏิบัติหน้าที่งานเลขานุการกิจ ที่มีคุณธรรม จริยธรรม”

บุคลากรเลขานุการกิจประจำสาขาวิชา ถือว่าเป็นบุคลากรที่สำคัญในการขับเคลื่อนภารกิจ พันธกิจต่างๆ ของหน่วยงานให้มีผลการดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายที่วางไว้อันจะส่งผลถึงการปฏิบัติราชการในภาพรวมของแต่ละสาขาวิชาในมหาวิทยาลัยให้บรรลุตามแผนงานนั้น ทรัพยากรบุคคลถือเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีส่วนสำคัญอย่างยิ่ง หน่วยงานต่างๆ จึงมีนโยบายในการบริหารบุคลากรในด้านต่างๆ พัฒนาสมรรถนะ ทักษะที่สอดคล้อง และจำเป็นต่อการปฏิบัติงาน รวมทั้งทักษะที่จำเป็นในการดำเนินชีวิต ให้บุคลากรภายในสังกัดมีขีดความสามารถ มีคุณธรรมจริยธรรม และจรรยาบรรณต่อวิชาชีพ สามารถปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งหน่วยงานที่มีพันธกิจเกี่ยวข้องกับการให้บริการสนับสนุนงานวิชาการนั้น จำเป็นจะต้องยกระดับความสามารถของบุคลากร ให้มีความก้าวหน้า ทันต่อยุคสมัยและความเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ดังนั้นการพัฒนาบุคลากรในด้านทักษะและสมรรถนะที่จำเป็นแล้วนั้น การเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณให้เกิดแก่บุคลากรภายในหน่วยงานทุกระดับชั้น ถือเป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อหน่วยงาน หรือองค์กร และหากหน่วยงานนั้นมีภารกิจ หรือการปฏิบัติงานที่ต้องเกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก หน่วยงานหรือองค์กรนั้นๆ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องส่งเสริมให้บุคลากรผู้ปฏิบัติงานรักษาไว้ซึ่งคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณที่ดีในการปฏิบัติงานของตนให้เหมาะสมแก่วิชาชีพ

ความหมายของคุณธรรม

พระเทพวิสุทธิเมธี (พุทธทาสภิกขุ, 2529 : 90) อธิบายไว้ว่า คุณธรรม หมายถึง คุณสมบัติฝ่ายดี เป็นที่ตั้งหรือเป็นประโยชน์แก่สันติภาพหรือสันติสุข คุณธรรมเป็นส่วนที่ต้องอบรมโดยเฉพาะ หรือให้เกิดขึ้นอย่างเหมาะสมกับที่ต้องการ

คุณธรรม (Ethics) ตามแนวคิดในวงการการศึกษาตะวันตกนั้นมีลักษณะเป็นสหวิทยาการ (Interdisciplines) คือเป็นแนวคิดทั้งในลักษณะวิชาปรัชญา จิตวิทยา สังคมวิทยาและการศึกษาแนวความคิดของนักวิชาการตะวันตกค่อนข้างหลากหลายและมีพื้นที่ของศาสตร์การศึกษาที่แตกต่างกันค่อนข้างชัดเจน

ความหมายของจริยธรรม

จริย แปลว่า กิริยา ความประพฤติ การปฏิบัติ ฉะนั้นจริยธรรมจึงหมายถึงแนวทางการปฏิบัติสำหรับมนุษย์เพื่อให้บรรลุถึงสภาพชีวิตที่พึงประสงค์

จริยธรรม แปลว่า สิ่งที่เป็นข้อประพฤติปฏิบัติ หรือกฎที่ควรปฏิบัติในทางที่ดี ที่ควรกระทำเพื่อให้เกิดสิ่งที่ดีหรือมีสันติสุขในสังคม ในการเทศนาสั่งสอนของพระสงฆ์ในศาสนาพุทธนั้นมีสองแบบคือเทศนาธรรม หมายถึงการบอกหรือการอธิบายข้อความต่างๆ ว่าคืออะไร เป็นอย่างไร มีประโยชน์หรือเป้าประสงค์อย่างไร ส่วนเทศนาจริยคือ การอบรมและการอธิบายสิ่งที่พึงกระทำหรือบอกถึงพฤติปฏิบัติในทางที่ดี

แนวปฏิบัติที่ดี เรื่อง “การปฏิบัติหน้าที่งานเลขานุการกิจ ที่มีคุณธรรม จริยธรรม”

มาตรฐานทางจริยธรรม	หลักการนำไปสู่การปฏิบัติ
ซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกที่ดีและรับผิดชอบต่อหน้าที่	ปฏิบัติหน้าที่อย่างตรงไปตรงมาตามกฎหมาย ตามทำนองคลองธรรม มีจิตสำนึกที่ดี โดยมีความสุจริตใจเป็นที่ตั้ง และมีความพร้อมรับการตรวจสอบและรับผลจากการกระทำของตน
กล้าตัดสินใจและกระทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม	กล้าตัดสินใจและยกย่องผู้ที่ทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม และกล้าแสดงความคิดเห็น คัดค้าน หรือเสนอให้มีการลงโทษผู้ที่ทำสิ่งที่ไม่ถูกต้อง รวมทั้งไม่ยอมกระทำในสิ่งที่ไม่เหมาะสมเพียงเพื่อรักษาประโยชน์หรือสถานภาพของตนเอง
คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว และมีจิตสาธารณะ	คิดถึงประโยชน์ของส่วนรวมเป็นที่ตั้ง มีความเสียสละ และมีจิตสาธารณะในการปฏิบัติหน้าที่ รวมทั้งไม่กระทำการอันมีลักษณะเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม
มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน	มุ่งมั่นอุทิศตนปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และคิดถึงประโยชน์และความคุ้มค่าในการใช้ทรัพยากรของรัฐ

มาตรฐานทางจริยธรรม	หลักการนำไปสู่การปฏิบัติ
ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรมและไม่เลือกปฏิบัติ	ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรม ปราศจากอคติ และไม่เลือกปฏิบัติโดยการใช้ความรู้สึก หรือความสัมพันธ์ส่วนตัวหรือเหตุผลของความแตกต่าง เช่น เชื้อชาติ ศาสนา เพศ อายุ สภาพ ร่างกายสถานะทางเศรษฐกิจสังคม
ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีและรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ	ดำรงตนแบบอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิตด้วยการรักษาเกียรติศักดิ์ของความเป็นข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐ รวมทั้งปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี ด้วยการเคารพกฎหมาย และมีวินัย

คุณธรรมในการทำงาน

1. ความมีสติสัมปชัญญะ : การควบคุมตนเองให้พร้อม มีสภาพตื่นตัวฉับไวในการรับรู้ทางประสาทสัมผัส การใช้ปัญญาและเหตุผลในการตัดสินใจที่จะประพฤติปฏิบัติในเรื่องต่างๆ ได้อย่างรอบคอบ เหมาะสม และถูกต้อง
2. ความซื่อสัตย์สุจริต : การประพฤติปฏิบัติอย่างตรงไปตรงมาทั้งกาย วาจา และใจ ไม่คิดคดทรยศ ไม่คดโกง และไม่หลอกลวงใคร
3. ความขยันหมั่นเพียร : ความพยายามในการทำงานหรือหน้าที่ของตนเองอย่างแข็งขัน ด้วยความมุ่งมั่นเอาใจใส่อย่างจริงจังพยายามทำเรื่องไปจนกว่างานจะสำเร็จ
4. ความมีระเบียบวินัย : แบบแผนที่วางไว้เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติและดำเนินการให้ถูกต้อง ถูกที่ มีความเรียบร้อย ถูกต้องเหมาะสมกับจรรยาบรรณ ข้อบังคับ ข้อตกลง กฎหมาย และศีลธรรม
5. ความรับผิดชอบ : ความเอาใจใส่มุ่งมั่นตั้งใจต่องาน หน้าที่ ด้วยความผูกพัน ความพากเพียรเพื่อให้งานสำเร็จตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้
6. ความมีน้ำใจ : ประรณานาดี มีไมตรีจิตต้องการช่วยเหลือให้เพื่อนร่วมงาน หรือบุคคลทั่วไปประสบความสุข และช่วยเหลือผู้อื่นให้พ้นทุกข์
7. ความประหยัด : การรู้จักใช้ รู้จักออม รู้จักประหยัดเวลาตามความจำเป็น เพื่อให้ได้ประโยชน์อย่างคุ้มค่าที่สุด
8. ความสามัคคี : การที่ทุกคนมีความพร้อมทั้งกาย จิตใจ และความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน มีจุดมุ่งหมายที่จะปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จโดยไม่มีการเกี่ยงงอน

จริยธรรมในการทำงาน

การทำงานหรือการประกอบอาชีพต่างๆ จะเน้นในเรื่องของจริยธรรมที่มีความแตกต่างกัน ดังนี้

1. ชำนาญในวิชาชีพของตน เป็นการนำความรู้ที่เล่าเรียน ฝึกฝน อบรม มาปฏิบัติให้เกิดความชำนาญ จนสามารถยึดเป็นอาชีพได้
2. ระเบียบวินัย การฝึกกาย วาจาให้อยู่ในระเบียบวินัยที่สังคมหรือสถาบันวางไว้เป็นแบบแผน
3. กล่าววาจาดี คือ วลีสุจริต 4 ประการ ได้แก่ ความจริง คำประสานสามัคคี คำสุภาพ คำมีประโยชน์
4. ทำงานไม่คั่งค้างสับสน ลักษณะการทำงานของคนโดยทั่วไป คือ การทำงานดีมีระเบียบ ทำงานเต็มฝีมือ และทำงานให้เสร็จ